

Δελτίο

Τεύχος 42 Ιούλιος — Αύγουστος
2006

Ανταγωνιστικότητα

**Φορολογία Εισοδήματος οικονομικού έτους 2005:
Στο 70% η Συμμετοχή του Επιχειρηματικού Κόσμου**

Κύρια συμπεράσματα

Με βάση την επεξεργασία των στοιχείων του Στατιστικού Δελτίου Φορολογικών Δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για το οικονομικό έτος 2005:

- Η συμμετοχή του επιχειρηματικού κόσμου στο φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα υπερβαίνει το 63,5% του συνολικού φόρου και πιθανότατα πλησιάζει το 70%.
- Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων καταβάλλεται κυρίως από πολίτες που κατατάσσονται στα ανώτερα και ανώτατα εισοδηματικά κλίμακα και αντιστοιχούν στο 14% του συνόλου των φορολογούμενων φυσικών προσώπων.

⇒ Το συνολικό δηλωθέν εισόδημα φυσικών και νομικών προσώπων για το οικονομικό έτος 2005 ανέρχεται σε 90,9 δις € και ο συνολικός φόρος σε 11,6 δις €.

⇒ Στα φυσικά πρόσωπα η μέση φορολογική επιβάρυνση ανά μισθωτό ανέρχεται σε 1.319 €, ενώ όσοι ασκούν δραστηριότητα εμπορίου, βιοτεχνίας ή βιομηχανίας με μορφή ατομικής

επιχείρησης, καταβάλουν κατά μέσο όρο 1.935 € ως φόρο εισοδήματος.

⇒ Το 85,8% των φυσικών προσώπων καταβάλει το 19,7% του συνολικού φόρου φυσικών προσώπων, με μέση επιβάρυνση 282 €, ενώ το υπόλοιπο 14,2% καταβάλει το 80,3% του φόρου με μέση επιβάρυνση 6.874 €.

⇒ Τα φυσικά πρόσωπα συμμετέχουν στο συνολικό εισόδημα με ποσοστό 83,8% και καταβάλουν το 57,8% του συνολικού φόρου.

⇒ Οι επιχειρήσεις - νομικά πρόσωπα συμμετέχουν με ποσοστό 16,2% στο συνολικό εισόδημα, ενώ αντίστοιχα καταβάλουν το 42,2% του συνολικού φόρου.

Φυσικά πρόσωπα

Τα φυσικά πρόσωπα χωρίζονται σε έξι επαγγελματικές ομάδες (βλ. πίνακα 1):

⇒ Τους *εισοδηματίες* που αντιστοιχούν στο 12% του συνόλου φυσικών προσώπων, συμμετέχουν στο συνολικό εισόδημα με 3,9% και επιβαρύνονται με το 6,4% του φόρου των φυσικών προσώπων.

⇒ Τους *γεωργούς, κτηνοτρόφους, αλιείς και εκμεταλλευτές δασών* οι οποίοι αποτελούν το 7,5% του συνόλου φυσικών προσώπων, συμμετέχουν στο συνολικό εισόδημα με 4,9% και επιβαρύνονται με το 3,1% του φόρου των φυσικών προσώπων.

⇒ Τους *μισθωτούς* που είναι το 35,6% του συνόλου των φυσικών προσώπων, συμμετέχουν στο συνολικό εισόδημα με 40,6% και επιβαρύνονται με το 38,4% του φόρου των φυσικών προσώπων.

⇒ Τους *συνταξιούχους* οι οποίοι είναι το 26,6% των φυσικών προσώπων, συμμετέχουν στο συνολικό εισόδημα με το 23,6% και επιβαρύνονται με το 15,2% του φόρου των φυσικών προσώπων.

⇒ Τους *ελεύθερους επαγγελματίες*, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 6% του συνόλου των φυσικών προσώπων, συμμετέχουν στο συνολικό εισό-

δημα με 10,7% και επιβαρύνονται με το 17,6% του φόρου των φυσικών προσώπων.

⇒ Τέλος, τους *εμπόρους* και όσα φυσικά πρόσωπα ασκούν επαγγέλματα συναφή με την *βιοτεχνία ή την βιομηχανία με μορφή ατομικής επιχείρησης*, καθώς και τους λοιπούς επαγγελματίες που δεν εντάσσονται τις υπόλοιπες πέντε κατηγορίες. Αντιστοιχούν στο 12,3% του συνόλου των φυσικών προσώπων, συμμετέχουν στο συνολικό εισόδημα με 16,2% και επιβαρύνονται με το 19,4% του φόρου των φυσικών προσώπων.

Περιεχόμενα:

Κύρια συμπεράσματα	1
Φυσικά πρόσωπα	1
Μέσος φόρος ανά επαγγελματική κατηγορία	2
Ανάλυση φορολογικής επιβάρυνσης φυσικών προσώπων ανά κλίμακα εισοδήματος	2
Νομικά πρόσωπα — επιχειρήσεις	4
Ο επιχειρηματικός κόσμος συνολικά	5

Πίνακας 1: Κατηγορίες φορολογούμενων φυσικών προσώπων (Οικονομικό έτος 2005)

	% Συνόλου φυσικών προσώπων	% Συνολικού εισοδήματος	% Συνολικού φόρου
Εισοδηματίες	12,0%	3,9%	6,4%
Έμποροι — Βιομήχανοι — Βιοτέχνες — Επαγγελματίες	12,3%	16,2%	19,4%
Γεωργοί — Κτηνοτρόφοι — Αλιείς — Εκμ. Δασών	7,5%	4,9%	3,1%
Μισθωτοί	35,6%	40,6%	38,4%
Ελεύθεροι επαγγελματίες	6,0%	10,7%	17,6%
Συνταξιούχοι	26,6%	23,6%	15,2%
Σύνολο ομάδων επαγγελματιών	100%	100%	100%

Πηγή: ΣΕΒ, επεξεργασία στοιχείων Στατιστικού Δελτίου Φορολογικών Δεδομένων, Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

Μέσος φόρος ανά επαγγελματική κατηγορία

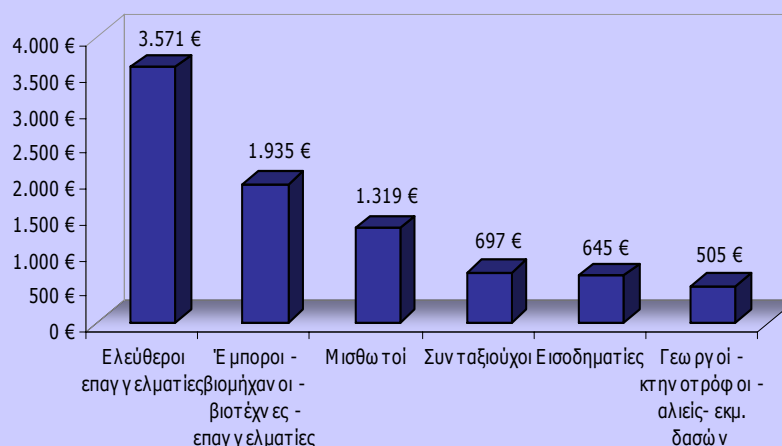
Ο μεγαλύτερος μέσος φόρος αντιστοιχεί στους ελεύθερους επαγγελματίες (βλ. διάγραμμα 1) που κλήθηκαν να πληρώσουν κατά μέσο όρο 3.571 €, ακολουθούν όσοι ασκούν δρα-

στηριότητα εμπορίου, βιοτεχνίας ή βιομηχανίας με μορφή ατομικής επιχείρησης, καθώς και οι λοιποί επαγγελματίες με μέσο φόρο 1.935 €, έπονται οι μισθωτοί με 1.319 €, οι συντα-

ξιούχοι με 697 €, οι εισοδηματίες με 645 € και τέλος οι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, αλιείς και εκμεταλλευτές δασών με μέσο φόρο 505 €.

Στους ελεύθερους επαγγελματίες αντιστοιχεί ο μεγαλύτερος μέσος φόρος, ενώ το μικρότερο μέσο φόρο πληρώνουν οι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, αλιείς και εκμεταλλευτές δασών.

Διάγραμμα 1: Μέσος συνολικός φόρος φυσικών προσώπων (Οικονομικό έτος 2005)

Πηγή: ΣΕΒ — Επεξεργασία στοιχείων Στατιστικού Δελτίου Φορολογικών Δεδομένων, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Ανάλυση φορολογικής επιβάρυνσης φυσικών προσώπων ανά κλίμακα εισοδήματος

Στο σύνολο των περίπου 5,5 εκ. φυσικών προσώπων (βλ. πίνακα 2) η φορολογική επιβάρυνση αυξάνεται έντονα όσο ανεβαίνει η εισοδηματική κλίμακα (βλ. διάγραμμα 2). Το

7,2% των φορολογουμένων δηλώνει μηδενικό εισόδημα και φορολογείται για εισοδήματα βάσει τεκμηρίων, καταβάλλοντας μέσο φόρο 12 € που αντιστοιχεί σε 1 € τον μήνα. Το

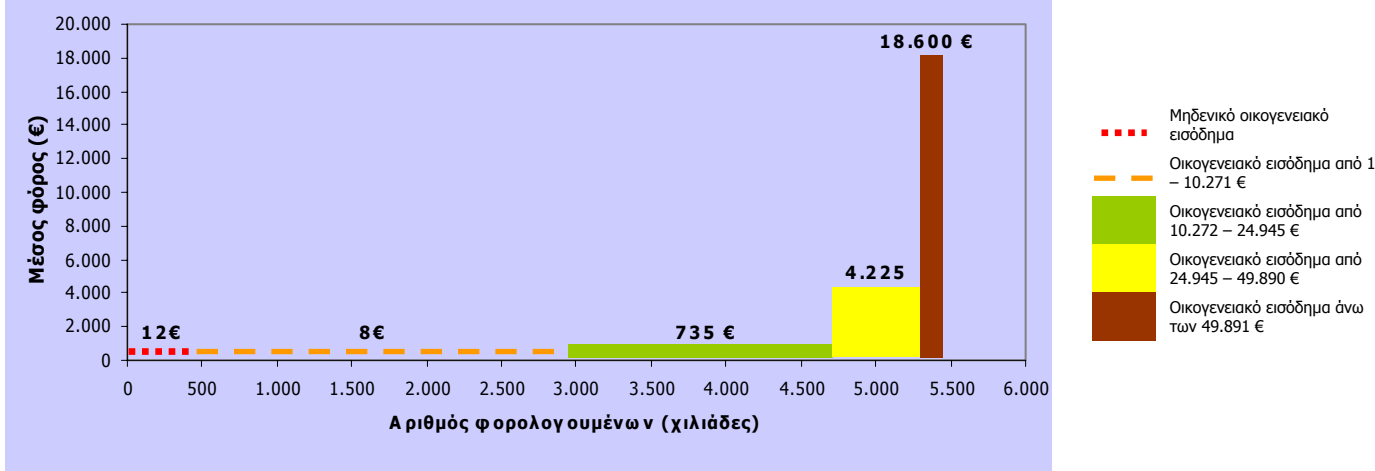
46,9% των φορολογουμένων με εισόδημα από 1-10.271 € κατέβαλαν κατά μέσο όρο 8 € φόρο, δηλαδή μέση επιβάρυνση 0,6 € τον μήνα. Το 32,3% που είχε εισοδήματα από

10.272 ως 24.945 € κατέβαλαν κατά μέσο όρο 735 € φόρο, που αντιστοιχεί σε 61,2 € ανά μήνα. Το 11,6% με εισοδήματα από 24.946 ως 49.890 € κατέβαλαν κατά μέσο όρο 4.225 € φόρο που αντιστοιχεί σε 352,1 € το μήνα. Τέλος το υπόλοιπο 2,6% (144.850 φορολογούμενοι) που ανήκει στην υψηλότερη κλίμακα εισοδήματος (με δηλωθέν εισόδημα άνω των 49.891 €) δήλωσαν συνολικά εισοδήματα 10,8 εκ € και κατέβαλαν μέσο φόρο

ύψους 18.600 €, δηλαδή μέση φορολογική επιβάρυνση 1550 € τον μήνα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η διασπορά της τελικής φορολογικής επιβάρυνσης. Βάσει αυτής, **το 85,8% των φυσικών προσώπων καταβάλει το 19,7% του συνολικού φόρου** φυσικών προσώπων και **το υπόλοιπο 14,2%** που ανήκει στα ανώτερα κλιμάκια οικογενειακού **εισοδήματος καταβάλει το 80,3%** (βλ. διάγραμμα 3). Σε απόλυτα

μεγέθη, αυτό σημαίνει πως 785.922 φυσικά πρόσωπα που ανήκουν τις ανώτερες εισοδηματικές κατηγορίες πλήρωσαν συνολικά 5,4 δις € σε φόρο εισοδήματος, ενώ 4.721.975 φυσικά πρόσωπα με χαμηλότερα εισοδήματα πλήρωσαν συνολικά 1,3 δις € σε φόρο εισοδήματος. Η μέση φορολογική επιβάρυνση των φυσικών προσώπων αντιστοιχεί στο 8,8% του δηλωθέντος εισοδήματός τους.

Διάγραμμα 2: Καταβαλλόμενος φόρος φυσικών προσώπων ανά εισοδηματική ομάδα* (Οικονομικό έτος 2005)

*Το εμβαδόν κάθε στήλης αντιπροσωπεύει τον καταβαλλόμενο φόρο κάθε εισοδηματικής ομάδας.

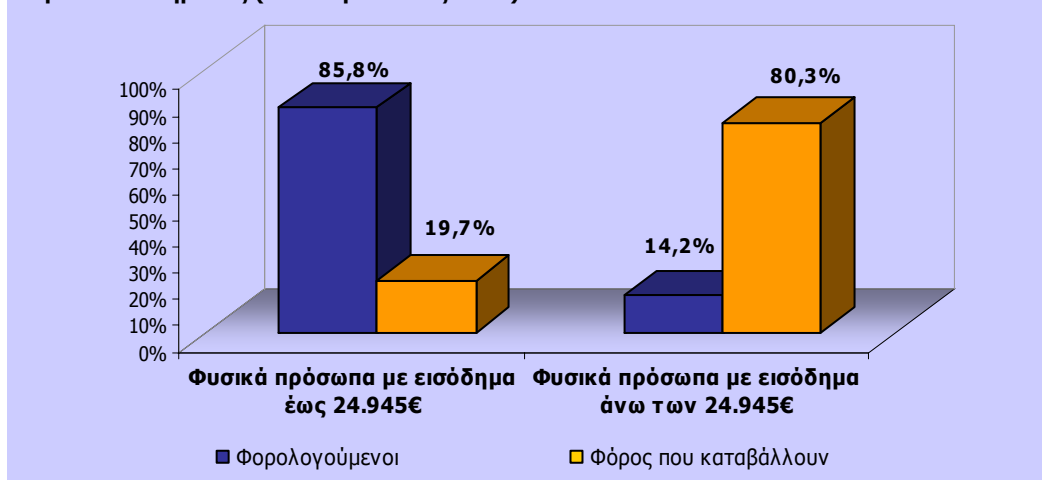
Πηγή: ΣΕΒ — Επεξεργασία στοιχείων Στατιστικού Δελτίου Φορολογικών Δεδομένων, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Πίνακας 2: Φυσικά πρόσωπα — Εισοδήματα — Φόρος ανά εισοδηματική ομάδα (Οικονομικό έτος 2005)

Κλιμάκια οικογενειακού εισοδήματος	Αριθμός φορολογουμένων	%	Εισόδημα	%	Συνολικός φόρος	%	Μέσο εισόδημα	Μέσος φόρος	Μέσος φόρος ανά μήνα
Μηδέν	395.911	7,2%	149.958.600 €	0,2%	4.801.909€	0,1%	379 €	12 €	1 €
1 - 10.271	2.548.831	46,3%	14.787.391.086 €	19,4%	19.878.706 €	0,3%	5.802 €	8 €	0,6 €
10.272 -24.945	1.777.233	32,3%	28.392.995.559 €	37,3%	1.305.791.213 €	19,4%	15.976 €	735 €	61,2 €
24.946 - 49.890	641.072	11,6%	21.901.107.520 €	28,8%	2.708.489.905 €	40,2%	34.163 €	4.225 €	352,1 €
49.891 και άνω	144.850	2,6%	10.875.510.035 €	14,3%	2.694.208.625 €	40,0%	75.081 €	18.600 €	1.550 €
ΣΥΝΟΛΟ	5.507.897	100%	76.106.962.800 €	100,00%	6.733.170.358 €	100,00%	13.818 €	1.222 €	101,9 €

Πηγή: ΣΕΒ — Επεξεργασία στοιχείων Στατιστικού Δελτίου Φορολογικών Δεδομένων, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Διάγραμμα 3: Συμμετοχή των φυσικών προσώπων στη φορολογία ανά κλίμακα εισοδήματος (Οικονομικό έτος 2005)

Πηγή: ΣΕΒ — Επεξεργασία στοιχείων Στατιστικού Δελτίου Φορολογικών Δεδομένων, Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Νομικά πρόσωπα — επιχειρήσεις

Το 85,8% των φυσικών προσώπων καταβάλλει το 19,7% του συνολικού φόρου φυσικών προσώπων και το υπόλοιπο 14,2% που ανήκει στα ανώτερα κλιμάκια οικογενειακού εισοδήματος καταβάλλει το 80,3%.

Τα νομικά πρόσωπα - επιχειρήσεις με 16,2% συμμετοχή στο συνολικό εισόδημα, επιβαρύνονται με το 42,2% του συνολικού φόρου (βλ. πίνακα 3). Η μέση επιβάρυνση φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων αντιστοιχεί στο 33,3% του δηλωθέντος εισοδήματός τους. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως το 40% των νομικών προσώπων (περίπου 74.000) δή-

λωσε μηδενικά κέρδη, ενώ 188 νομικά πρόσωπα (το 0,1 % του συνόλου) δήλωσαν το 51% του συνόλου των φορολογητέων κερδών και επιβαρύνθηκαν με το 52,6% του συνολικού φόρου, δηλαδή 2,6 δις €.

Οι ανώνυμες εταιρίες (ΑΕ) καλύπτουν το 77,5% του συνολικού εισοδήματος των νομικών προσώπων - επιχειρήσεων

και πληρώνουν το 80,5% του συνολικού φόρου. Από αυτές οι 173 (0,4% επί του συνόλου των ΑΕ) καλύπτουν το 63,6% του συνολικού εισοδήματος και επιβαρύνονται με το 62,9% του συνολικού φόρου. Η μέση φορολογική επιβάρυνση στις ΑΕ αντιστοιχεί στο 34,6% του εισοδήματός τους.

Πίνακας 3: Δηλούμενο εισόδημα και φόρος — συνολικά μεγέθη φυσικών και νομικών προσώπων (Οικονομικό έτος 2005)

	Φορολογούμενοι	Εισόδημα* (δισ €)	% Συνόλου	Συνολικός φόρος (δισ €)	% Συνόλου
Νομικά πρόσωπα	184.939	14,8	16,24%	4,9	42,17%
Φυσικά πρόσωπα	5.507.897	76,1	83,76%	6,7	57,83%
Έμποροι — Βιομήχανοι — Βιοτέχνες	675.219	12,3	13,52%	1,3	11,22%
Ελεύθεροι επαγγελματίες	331.915	8,1	8,93%	1,2	10,18%
Λοιπά φυσικά πρόσωπα	4.500.763	55,3	60,89%	4,2	36,43%
Άθροισμα Νομικών προσώπων & Εμπόρων — Βιομηχάνων — Βιοτεχνών	860.158	27,1	29,76%	6,2	53,39%
Άθροισμα Νομικών προσώπων & Εμπόρων — Βιομηχάνων — Βιοτεχνών & Ελεύθερων επαγγελματιών	1.192.073	35,2	38,69%	7,4	63,57%
Γενικό σύνολο	5.692.836	90,9	100%	11,6	100%

* Αντιστοιχεί στο φορολογητέο εισόδημα για τα νομικά πρόσωπα και το σύνολο των φυσικών προσώπων. Για τις επιμέρους κατηγορίες φυσικών προσώπων αντιστοιχεί στο δηλωθέν εισόδημα.

Πηγή: ΣΕΒ, επεξεργασία στοιχείων Στατιστικού Δελτίου Φορολογικών Δεδομένων, Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

Ο επιχειρηματικός κόσμος συνολικά

Ο επιχειρηματικός κόσμος περιλαμβάνει όχι μόνο τα νομικά πρόσωπα, αλλά και τους μικρομεσαίους επιχειρηματίες που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα με τη μορφή ατομικών επιχειρήσεων. Στις στατιστικές του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, αυτό το τμήμα του επιχειρηματικού κόσμου εμφανίζεται στα φυσικά πρόσωπα με τον τίτλο «ΕΜΠΟΡΟΙ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΙ – ΒΙΟΤΕΧΝΕΣ». Αυτό το τμήμα δηλώνει το 13,5% του συνολικού εισοδήματος των φυσικών προσώπων και καταβάλλει το 11,2% του φόρου, ενώ η μέση φορολογική τους επιβάρυνση αντιστοιχεί στο 10,6% του δηλούμενου εισοδήματός τους.

Αθροίζοντας, προκύπτει ότι τα νομικά πρόσωπα – επιχειρήσεις και τα φυσικά πρόσωπα - «έμποροι, βιομήχανοι, βιοτέχνες» καταβάλουν το 53,4% του συνολικού φόρου εισοδήματος στη χώρα.

Όμως, όπως προαναφέρθηκε, υπάρχουν και δύο ακόμη κατηγορίες φυσικών προσώπων που πρέπει να θεωρούνται τμήμα του επιχειρηματικού κόσμου:

1. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες σε όλους τους κλάδους δραστηριότητας

2. Τα υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων, που συχνά είναι οι ίδιοι οι μέτοχοι επιχειρήσεων ή μέλη των οικογενειών τους που προσφέρουν υπηρεσίες στελέχους στην επιχείρησή τους.

Προσθέτοντας και τους ελεύθερους επαγγελματίες, το σύνολο νομικών προσώπων – επιχειρήσεων, φυσικών προσώπων - «εμπόρων, βιομηχάνων, βιοτεχνών» και ελεύθερων επαγγελματιών καλύπτει το 63,5% του φόρου εισοδήματος που καταβάλλεται στη χώρα.

Για την τελευταία κατηγορία φυσικών προσώπων που, κατά τα ανωτέρω, πρέπει να συνυπολογιστούν στον επιχειρηματικό κόσμο μόνο έμμεσες προσεγγίσεις είναι δυνατές, με βάση την διαίρεση των φυσικών προσώπων κατά κλιμάκιο εισοδήματος. Στο σύνολο των φυσικών προσώπων, προκύπτει ότι ο φόρος εισοδήματος πληρώνεται κυρίως από τα υψηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια (με εισόδημα άνω των 49.890 €), που έχουν μέσο ετήσιο οικογενειακό εισόδημα 75.081 €. Αυτά τα νοικοκυριά αριθμούν 144.850 φορολογουμένους, αντιπροσωπεύουν το 2,6% του συνολικού αριθμού όσων επιβαρύνονται

με φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων και καλύπτουν το 40.0% του συνολικού φόρου φυσικών προσώπων, με μέση φορολογική επιβάρυνση 18.600 € ή 24,7% του εισοδήματός τους. Από την γενικότερη εμπειρία προκύπτει ότι ένα σημαντικό μέρος αυτών των φορολογουμένων ανήκει στον επιχειρηματικό κόσμο (επιχειρηματίες δηλώνονται ως υπάλληλοι στις επιχειρήσεις τους και λαμβάνουν μισθό από αυτές). Δυστυχώς, δεν υπάρχουν στοιχεία που να επιτρέπουν ακριβείς σχετικές εκτιμήσεις. Ένα υποβοηθητικό σχετικό μέγεθος είναι ο αριθμός των εταιρικής μορφής επιχειρήσεων (ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ και ΕΕ), που κατά το μητρώο επιχειρήσεων του έτους 2000 του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ανερχόταν σε 110.000 περίπου. Θεωρώντας ότι το ένα τρίτο των φυσικών προσώπων που ανήκουν στο υψηλότερο εισοδηματικό κλιμάκιο είναι στην ουσία επιχειρηματίες, προκύπτει ότι η συνολική συμμετοχή του επιχειρηματικού κόσμου στον φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα είναι της τάξης του 70%.

Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών
Ξενοφώντος 5
105 57 Αθήνα

Τηλ: 210 32 37 325 — 9,
211 5006.000
Φαξ: 210 32 22 929

www.fgi.org.gr

Αναζητήστε το παρόν δελτίο σε ηλεκτρονική μορφή
στη διεύθυνση www.fgi.org.gr